

Predmet: Odgovor na pitanja vezana uz primjenu mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma obveznika koji se bave prometom zlata i dragog kamenja, prema novom Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine broj 108/2017.)

- Dostavlja se

Veza, Vaš dopis od 25. travnja 2018. godine.

U uvodnom dijelu navodite da se vrši pritisak na vaše kolege obrtnike – zlatare o obvezi pohađanja seminara i edukacija i da im se nudi sastavljanje internih akata za velike iznose što graniči sa bezobrazlukom i lovom u mutnom, pa bi bilo korisno ako imate podatke o tim osobama ili društvima da nam to javite.

Problematika edukacije je navedena na internet stranicama Ministarstva financija – nadzorne aktivnosti – Financijski inspektorat, u obliku mišljenja, gdje su navedene zakonske odredbe vezano uz obvezu edukacije. Na kraju je navedena konstatacija da nije propisan način na koji će obveznik provesti edukaciju jer to ovisi o njegovoj veličini i obimu poslovanja te je obveznicima ostavljeno na volju kako će to raditi, kao edukacije putem stručnih institucija ili će to obaviti interno, a pogotovo ako se radi o manjim obveznicima koji i druge mjere mogu provoditi u puno manjoj mjeri nego veliki privredni subjekti, koji imaju veliki obim poslovanja i veći broj zaposlenika.

Pitanje: „je li istina da po novom Zakonu zlatari proizvođači koji proizvode i prodaju vlastito proizvedeni nakit, te trgovine koje se bave prodajom zlatnog i srebrnog nakita ne podliježu tom zakonu po čl. 9 st. 2 točka g., te ne moraju izrađivati interne akte, izradu i procjenu rizika, imenovanja ovlaštenih osoba i zamjenika, te ostalo uz to vezane propise?

Odgovor:

U čl. 9, st. 2, točka 17. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine br. 108/17)- dalje u tekstu ZSPNFT, su kao obveznici provođenja mjera navedene **„pravne i fizičke osobe koje se bave djelatnošću prometa plemenitih metala i dragog kamenja“**, što je razlika u odnosu na „stari“ Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine br. 87/08 i 25/12) koji je čl. 4. st. 2. točka 15 k) kao obveznike definirao pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u vezi s djelatnošću **„prometa plemenitih metala i dragog kamenja te proizvodima od njih“**. Slijedom navedenog po novom zakonu više nisu obveznici provođenja mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma pravne i fizičke osobe koje se bave prometom proizvoda od zlata (prstenje, ogrlice, narukvice, naušnice, broševi i sl.), nego samo one koje se bave prometom zlata i dragog kamenja (uključujući i lom zlato kada se ne otkupljuje za vlastitu proizvodnju nego za daljnju prodaju).

Na ovu temu je odgovoreno Hrvatskom novčarskom zavodu u suglasnosti s Uredom za sprječavanje pranja novca, čiji odgovor Vam dostavljamo u prilogu ovog dopisa.

Pitanje u vezi primjene mjere identifikacije stranke, za obveznike iz članka 9. stavka 2. točke g) ZSPNFT, za stranke koje se bave prometom plemenitih metala i dragog kamenja, pri svakoj transakciji u vrijednosti od 15.000,00 kuna i većoj?

Odgovor:

Uz odredbu obveze identifikacije stranke prikupljanjem podataka o: imenu i prezimenu, prebivalištu, danu, mjesecu i godini rođenja, identifikacijskom broju ako je vidljiv iz identifikacijske isprave, nazivu i broju identifikacijske isprave, nazivu i državi izdavatelja, državljanstvu/državljanstvima pri svakoj transakciji u vrijednosti od 15.000,00 kuna i većoj, koja je propisana člankom 16. stavak 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, nije navedena odredba ili izuzeće vezano uz način plaćanja (gotovina, kartično plaćanje i sl.).

Prema navedenom obveznici koji se bave prometom plemenitih metala i dragog kamenja dužni su identificirati stranku sukladno članku 16. stavak 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma uvijek kada transakcija iznosi 15.000,00 kuna i više, bez obzira na način na koji je obavljeno plaćanje. Ovo vrijedi također kao i ostale mjere, samo za zlatare koji se bave prometom zlata i dragog kamenja.

Pitanje: „obrtnici-zlatari također ne smiju plaćati niti primati naplatu, tj. obavljati plaćanje u gotovini u vrijednosti od 75.000,00 kn i više. Kako to provesti u praksi s obzirom na to da su do sada zlatari proizvođači – unazad 6 -7 godina, jedini imali pravo, uz rafinerije, za potrebe svoga posla otkupljivati lomljeno zlato od građana uz uzimanje osobnih podataka.

Napominjemo, da se otkupljena količina koristi za izradu novih predmeta ili za popravke. Naglašavamo da se vezano uz taj otkup vode nadzorna knjiga, knjiga prerade, knjiga prodaje, te isplatnice, rade evidencije i poreznog nadzora. Kako postupiti na temelju gore navedenog u praksi?

Odgovor: Ograničenja u poslovanju s gotovinom propisano je u članku 55. kako slijedi:

(1) Pravna ili fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost u Republici Hrvatskoj ne smije primiti naplatu ili obaviti plaćanje u gotovini u vrijednosti od 75.000,00 kuna i većoj.

(2) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka vrijedi i u slučaju ako se naplata ili plaćanje obavlja u više međusobno očigledno povezanih gotovinskih transakcija u vrijednosti od 75.000,00 kuna i većoj.

(3) Naplata i plaćanje u gotovini iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mora se provesti uplatom ili prijenosom na transakcijski račun za plaćanje otvoren kod kreditne institucije.

Navedena odredba se odnosi na **pojedinačne otkupe sa jednom strankom**, tako da se plaćanje na ime pojedinačnog otkupa koji iznosi 75.000,00 kn. i više mora provesti uplatom ili prijenosom na transakcijski račun za plaćanje otvoren kod kreditne institucije. Uz naprijed navedeno ako se radi o više međusobno očigledno povezanih transakcija iz stavka 2. članka 55., mora biti razvidno da se ne radi o namjeri izbjegavanja propisanog ograničenja

O novostima koje su vezane uz primjenu novog zakona dostavili smo svim „zlatarima“ letak uz Upitnik o usklađenosti sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 108/2017) koji im je dostavljen na popunjavanje radi ažuriranja podataka o sektoru obveznika koji se bave prometom zlata i dragog kamenja.

S poštovanjem,

Voditelj službe za nefinancijske subjekte:

Tadija Šakić

Privitak: kao u tekstu